

1. XV. yüzyılda Azerî sahasında, Nesîmî ile Fuzûlî arasında yetişen şairlerin en önemlisidir. Divan'ı ele geçmemiştir. Fuad Köprülü, 42 şiirini yayımlamıştır. Fuzûlî, onun bir müseddesine nazire yazmış ve bir gazelini tahmis etmiştir. Şiirlerinden Şîî olduğu ve Hurûflîğe meyli bulunduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bursalı Celîf
- B) Hakîkî
- C) Hamîdî
- D) Hatâ'î
- E) Habîbî

2. Ömer ibni Mezîd tarafından yazılarak II. Murâd'a sunulan ilk nazire mecmuası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Câmî'ü'n-nezâ'ir
- B) Kenzû'l-küberâ
- C) Mecmu'atü'n-nezâ'ir
- D) Mecma'ü'n-nezâ'ir
- E) Metâli'ü'n-nezâ'ir

3. Nazire geleneği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir şair bazen kendi yazdığı şiirine de nazire yazabilir. Bu durum şairin şiirde ilerlemesi ve ele aldığı konuyu daha da ileri seviyeye götürmesi ve genişletmesi demektir.
- B) Nazireler; kafiyeleri veya kafiye ve redifleri aynı olan, aynı vezin ve konuda yazılan, çoklukla gazel ve kasidelerde görülen benzer şiirlerdir.
- C) İkinci şiiri yazan şairin birinci şairi söylemiş, eda ve konuda geçmemesi gerekir.
- D) Nazireye "cevap" da denilir. Cevabın aynı dilde ve şivede olması gerekir.
- E) Nazire yazan kimi şairler, hangi şairin şiirini tanzir ettiklerini, genellikle makta beytinde zikrederler. Bu da Eski Türk edebiyatında XVI. yüzyıldan sonra görülmeye başlar.

4. Aşağıdakilerden hangisi nazire yazan şairler için kullanılan ifadelerden biridir?

- A) Nazîre-perdâz
- B) Nazîre-pesend
- C) Nazîre-perver
- D) Nazîre-pesendîde
- E) Nazîre-perest

5. XV. yüzyılda manzum ve mensur her türde ve her konuda yazılmış pek çok eserle edebiyat iyice gelişerek bir yükselme devri başlamıştır. Şuara tezkirelerine alınmış olan ve -----'in "Mecmû'atü'n-nezâ'ir"i ile -----'in "Câmî'ü'n-nezâ'ir"inde şiirleri bulunan yüzlerce şairin, kaside ve gazel sahasında büyük bir gelişme sağladıkları açıkça görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) Ömer İbni Mezîd- Eğirdirli Hacı Kemâl
- B) Âşık Paşazâde- Kemal Paşazâde
- C) Abdülvâsi Çelebi- Süleyman Çelebi
- D) Kemal Paşazâde- Âşık Paşazâde
- E) Eğirdirli Hacı Kemâl- Ömer bin Mezîd

6. XV. yüzyılda yazılan ilk, Anadolu'da yazılan ikinci Hüsrev ü Şîrîn hikâyesi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Ahmed Paşa
- B) Abdülvehhâb Hayâlî
- C) Şeyhî
- D) Hüsrev-i Dihlevî
- E) Hamdullâh Hamdî

7. Abdülvâsi Çelebi, eserinde İbrahim peygamberin hayatını anlatırken devrindeki hadiselerle de yer vermiş, böylece eserindeki monotonluğu kırdığı gibi, eserini de güncelleştirmiştir. Hz. İbrahim'in peygamber oluşunun ardından sözü Çelebi Mehmed ile Musa Çelebi'ye getiren şair, iki şehzade arasındaki mücadeleleri anlatmış ve Mehmed Çelebi'nin galibiyetine yer vermiştir. Ayrıca Hz. İbrahim'in şahsında yeri geldikçe Çelebi Mehmed'i anlatmıştır. Böylece tarihe ışık tutan bir belge de bırakan Abdülvâsi Çelebi, Ahmedî gibi bir eser yazmıştır. Eserin bu kısımları tarihimiz içinde gerçek vakalardır. Bu yönü ile "Aşıkpaşazâde Tarihi"nden önce iki şehzade arasındaki mücadeleyi ele alan ilk şair Abdülvâsi Çelebi'dir.

Yukarıda sözü edilen Abdülvâsi Çelebi'nin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halîl-nâme
- B) Mi'râc-nâme
- C) Câmâsb-nâme
- D) Dânişmend-nâme
- E) Har-nâme

8. Türk edebiyatında "Leylâ vü Mecnûn" hikâyesini tam olarak nazmeden ilk şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hamdullâh Hamdî
- B) Cemâlî
- C) Ahmed-i Rıdvân
- D) Edirneli Şâhidî
- E) Ümmî İsâ

9. Osmanlı'da ilk şiir söyleyen padişah ve kullandığı mahlası aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) II. Murâd- Murâdî
- B) II. Bayezid- Adlî
- C) Kanunî- Muhibbî
- D) Şehzade Korkut- Harimî
- E) Fatih- Avnî

10. Hz. Peygamber'in hayatı etrafında oluşturulan, Türklere has olan ve ilk defa XIV. yüzyılda Ahmedî tarafından kaleme alınan nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Siyer-i Nebî
- B) Mevlid
- C) Naat
- D) Hilye
- E) Miraciye

11. "Tarihî-destani-menkıbevi" mesneviler içerisinde değerlendirilebilecek konulardan biri de "Behrâm-ı Gûr hikâyeleri"dir. Nizâmî-i Gencevî'nin eseriyle klasik bir konu haline gelen bu hikâyeler, konusunu 420-438 yılları arasında İran'ı yönetmiş olan Sasanî hükümdarı V. Behrâm'ın anonimleşmiş halk hikâyelerinden almaktadır. Anadolu'da bilinen ilk örneği ise Aşkî tarafından yazılmıştır.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazavât-nâme
- B) Heft Peyker
- C) Düstûr-nâme
- D) İskender-nâme
- E) Kutb-nâme

12. Şiirine, devrindeki hadiseleri sokan şair, halk psikolojisine önem verir. Böylece yaşadığı hayattan yansımalar ve gözlemler, şiir olarak en güzel şekilde dile getirilir. Katırının ölümü üzerine yazdığı "Mersiye-i Ester" başlıklı şiiri, onun hayata ve halka bağlı yönünü en iyi şekilde ortaya koymaktadır. Sözleri basit, kolay söylenebilir gibi görünse de, onun şiirinde halk düşüncesine dayalı bir derinlik, millî kültüre bağlı bir genişlik ve hayattan aldığı bir canlılık vardır. Bu sebeple pek çok beyti sehl-i mümteni olarak karşımıza çıkar. Tek eseri Divan'ıdır. Bu eser, Ali Nihad Tarlan'ın neşrine göre bir önsöz ile başlamaktadır. Bugünkü bilgilere göre, Batı Türk edebiyatında divanında dîbâce (önsöz) yazan ilk şairdir.

Yukarıda sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haff
- B) Necâtî Bey
- C) Karamanlı Aynî
- D) Karamanlı Nizâmî
- E) Hamdullah Hamdî

13. Ahmedî'nin en önemli eseri olan -----, edebiyatımızda bu konuda yazılan mesnevilerin ilk ve en başarılı örneğidir. Eserin aslı Firdevsî'ye dayanmakla birlikte, asıl yazarı -----'dir. Ahmedî eseri kendine göre ele almış, yaptığı eklemelerle mesneviyi telif duruma getirmiştir. Makedonyalı Büyük İskender'in Doğu ülkelerine yaptığı seferler ve fetihler efsaneleştirilerek anlatılmıştır. Eser, ----- ve "Tevârih-i Âl-i Osmân" bölümleri ile ayrı bir önem taşır. Eserde "Tevârih-i Al-i Osman" dışındaki bu bölümle Türk edebiyatında bu türün Ahmedî ile ortaya çıktığı görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) İskender-nâme- Nizâmî- Methiye
- B) İskender-nâme- Attar- Naat
- C) İskerder-nâme- Nizâmî- Mevlid
- D) İskender-nâme- Nizâmî- Münacaat
- E) İskender-nâme- Attar- Tevhid

14. Aşağıdakilerden hangisi Cem Sultan'ın etrafında toplanan şairlerden biridir?

- A) Sarıca Kemâl
- B) Aşkî
- C) Adnî
- D) Tûrâbî
- E) Haff

15. Çağataycanın Köktürk ve Uygur Türkçesi ile müşterek Orta Asya Türkçesinin kaynaşmasıyla ortaya çıkan edebî bir dil olduğunu belirten Türkolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A. Vámbéry
- B) J. Eckmann
- C) Wilhelm Radloff
- D) Muharrem Ergin
- E) Ahmet Caferoğlu

16. Yunus tarzında şiirleri ile tanınan, ilahiler yazan bir şair olarak dikkat çeker. Bilinen eserleri, "Divan"ı ile "Müzekki'n-nüfûs"udur. Eserlerinde anlaşılır bir Türkçe kullanan sanatçının akıcı ve gönle hoş gelen, hece ve aruz ile yazdığı şiirleri vardır. Açık ve samimi bir dille kaleme aldığı "Müzekki'n-nüfûs"u özellikle dinî-tasavvufî terimler bakımından da önemli bir eserdir.

Yukarıda sözü edilen mutasavvıf şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbrâhîm Tennûrî
- B) Kemâl Ümmî
- C) Dede Ömer-i Rûşenî
- D) Cemâl-i Halvetî
- E) Eşrefoğlu Rûmî

17. Ahmed-i Yesevî'nin hikmetlerine hikmetlerle karşılık veren; onun yolunu, sadık bir öğrencisi olarak devam ettirip şiirlerine nazireler söyleyen ve Yûnus'tan önce bu türün ilk şairleri arasında yer verilecek isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şeyhoğlu Mustafâ
- B) Necâtî Beg
- C) Ahmedî
- D) Hakîm Süleyman Ata
- E) Ali Şir Nevâî

18. "Garib-nâme" ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) En önemli özelliğinden biri, tercüme değil telif olmasıdır. Eser, hacimli olduğu için bazı beyitlerin aynen veya az çok değiştirilerek tekrar edildiği görülür.
- B) 10613 beyitten meydana gelen ve gözleme dayanan bu mesnevi; sosyal yönü zengin, dinî, tasavvufî ve ahlaki bir eserdir.
- C) Tasavvufun Türkçe olarak en ince şekilde anlatıldığı bir eser olan Garîb-nâme, insân-ı kâmil olmayı öğütleyen, ahlaki, öğretici bir özellik taşır.
- D) Eserde, seyrek de olsa, Eski Türkçeden gelen bazı kelime ve ekler bulunur. Bunun yanında eser genelinde Arapça ve Farsça tamlamaların yoğunlaştığı ve dilin ağırlaştığı görülür.
- E) On bölümden meydana gelen eser, "fâilâtün fâilûn" vezni ile yazılmıştır.

19. XV. yüzyıl mesnevîleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Klasik şairler, konuların işlenişinde, vakaların anlatımında, yaptıkları tasvirlerde, dilin kullanımında ve eserlerin üslubunda kendilerine has bir tarzı yakalama, kullanılmamış anlamları bulma amacını daima göz önünde bulundurmışlardır.
- B) Halk tipi mesnevîlere nazaran aşk konulu mesnevîlerin ön plana çıkması bu dönemi nicelik ve nitelik bakımından önemli bir konuma getirmiştir.
- C) Dilin kullanımı, üslubun teşekkülü, veznin tatbiki, kafiye'nin oluşumu, edebî sanatlar ve tasvirlerin yansıtılması önceki asra göre daha başarılı ve yetkindir.
- D) En çok tercih edilen vezinler "mefâilün mefâilün feülün" kalıbı ile "fâilâtün fâilâtün fâilün" kalıbı olmuştur.
- E) Uzun mevzular ile hikâyelerin yazımında kullanılan mesnevîlerde, aruzun uzun kalıpları kullanılmıştır.

20. Ahmed Paşa ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir söylenti üzerine hapse atılmış, meşhur "Kerem Kasidesi"ni yazarak Fâti'h'e kendini affettirmiştir.
- B) Ahmed Paşa'nın Türkçe, Arapça, Farsça Divan'ları vardır.
- C) Arapça, Farsça şiirlerin yanında Rumca da gazel yazmıştır.
- D) "Câmi'ü'n-nezâ'ir"de şiirlerine en çok yer verilen şairlerin başında gelir.
- E) Şiirlerini temiz, açık, akıcı ve anlaşılır bir Türkçe ile söyleyen Ahmed Paşa'nın, ahenkli ve zarif bir üslubu vardır.

A Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	C	C	A	A	C	A	D	A	B	B	B	C	D	E	E	D	D	E	B

1. Osmanlı'da ilk şiir söyleyen padişah ve kullandığı mahlası aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) II. Murâd- Murâdî
- B) Kanunî- Muhibbî
- C) Şehzade Korkut- Harimî
- D) II. Bayezid- Adlî
- E) Fatih- Avnî

2. Nazire geleneği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir şair bazen kendi yazdığı şiirine de nazire yazabilir. Bu durum şairin şiirde ilerlemesi ve ele aldığı konuyu daha da ileri seviyeye götürmesi ve genişletmesi demektir.
- B) İkinci şiiri yazan şairin birinci şairi söylemiş, eda ve konuda geçmemesi gerekir.
- C) Nazireler; kafiye veya kafiye ve redifleri aynı olan, aynı vezin ve konuda yazılan, çoklukla gazel ve kasidelerde görülen benzer şiirlerdir.
- D) Nazire yazan kimi şairler, hangi şairin şiirini tanzir ettiklerini, genellikle makta beytinde zikrederler. Bu da Eski Türk edebiyatında XVI. yüzyıldan sonra görülmeye başlar.
- E) Nazireye "cevap" da denilir. Cevabın aynı dilde ve şivede olması gerekir.

3. Şiirine, devrindeki hadiseleri sokan şair, halk psikolojisine önem verir. Böylece yaşadığı hayattan yansımalar ve gözlemler, şiir olarak en güzel şekilde dile getirilir. Katırının ölümü üzerine yazdığı "Mersiye-i Ester" başlıklı şiiri, onun hayata ve halka bağlı yönünü en iyi şekilde ortaya koymaktadır. Sözleri basit, kolay söylenebilir gibi görünse de, onun şiirinde halk düşüncesine dayalı bir derinlik, millî kültüre bağlı bir genişlik ve hayattan aldığı bir canlılık vardır. Bu sebeple pek çok beyti sehl-i mümteni olarak karşımıza çıkar. Tek eseri Divan'ıdır. Bu eser, Ali Nihad Tarlan'ın neşrine göre bir önsöz ile başlamaktadır. Bugünkü bilgilere göre, Batı Türk edebiyatında divanında dîbâce (önsöz) yazan ilk şairdir.

Yukarıda sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hamdullah Hamdî
- B) Karamanlı Nizâmî
- C) Karamanlı Aynî
- D) Necâti Bey
- E) Hafî

4. Hz. Peygamber'in hayatı etrafında oluşturulan, Türklere has olan ve ilk defa XIV. yüzyılda Ahmedî tarafından kaleme alınan nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlid
- B) Hilye
- C) Siyer-i Nebî
- D) Naat
- E) Miraciye

5. Ahmedî'nin en önemli eseri olan -----, edebiyatımızda bu konuda yazılan mesnevilerin ilk ve en başarılı örneğidir. Eserin aslı Firdevsî'ye dayanmakla birlikte, asıl yazarı -----'dir. Ahmedî eseri kendine göre ele almış, yaptığı eklemelerle mesneviyi telif duruma getirmiştir. Makedonyalı Büyük İskender'in Doğu ülkelerine yaptığı seferler ve fetihler efsaneleştirilerek anlatılmıştır. Eser, ----- ve "Tevârih-i Âl-i Osmân" bölümleri ile ayrı bir önem taşır. Eserde "Tevârih-i Al-i Osman" dışındaki bu bölümle Türk edebiyatında bu türün Ahmedî ile ortaya çıktığı görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) İskender-nâme- Attar- Tevhid
- B) İskender-nâme- Attar- Naat
- C) İskender-nâme- Nizâmî- Methiye
- D) İskender-nâme- Nizâmî- Münacaat
- E) İskerder-nâme- Nizâmî- Mevlid

6. XV. yüzyılda Azerî sahasında, Nesîmî ile Fuzûlî arasında yetişen şairlerin en önemlisidir. Divan'ı ele geçmemiştir. Fuad Köprülü, 42 şiirini yayımlamıştır. Fuzûlî, onun bir müseddesine nazire yazmış ve bir gazelini tahmis etmiştir. Şiirlerinden Şîî olduğu ve Hurûflîğe meyli bulunduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Habîbî
- B) Hatâî
- C) Hakîkî
- D) Hamîdî
- E) Bursalı Celîlî

7. Aşağıdakilerden hangisi nazire yazan şairler için kullanılan ifadelerden biridir?

- A) Nazîre-perver
- B) Nazîre-pesendîde
- C) Nazîre-perdâz
- D) Nazîre-perest
- E) Nazîre-pesend

8. Ahmed Paşa ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) "Câmi'ü'n-nezâ'ir"de şiirlerine en çok yer verilen şairlerin başında gelir.
- B) Şiirlerini temiz, açık, akıcı ve anlaşılır bir Türkçe ile söyleyen Ahmed Paşa'nın, ahenkli ve zarif bir üslubu vardır.
- C) Ahmed Paşa'nın Türkçe, Arapça, Farsça Divan'ları vardır.
- D) Arapça, Farsça şiirlerin yanında Rumca da gazel yazmıştır.
- E) Bir söylenti üzerine hapse atılmış, meşhur "Kerem Kasidesi"ni yazarak Fâtih'e kendini affettirmiştir.

9. XV. yüzyıl mesnevîleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Klasik şairler, konuların işlenişinde, vakaların anlatımında, yaptıkları tasvirlerde, dilin kullanımında ve eserlerin üslubunda kendilerine has bir tarzı yakalama, kullanılmamış anlamları bulma amacını daima göz önünde bulundurmışlardır.
- B) En çok tercih edilen vezinler "mefâîlün mefâîlün feûlün" kalıbı ile "fâilâtün fâilâtün fâilün" kalıbı olmuştur.
- C) Halk tipi mesnevîlere nazaran aşk konulu mesnevîlerin ön plana çıkması bu dönemi nicelik ve nitelik bakımından önemli bir konuma getirmiştir.
- D) Uzun mevzular ile hikâyelerin yazımında kullanılan mesnevîlerde, aruzun uzun kalıpları kullanılmıştır.
- E) Dilin kullanımı, üslubun teşekkülü, veznin tatbiki, kafiye'nin oluşumu, edebî sanatlar ve tasvirlerin yansıtılması önceki asra göre daha başarılı ve yetkindir.

10. Ahmed-i Yesevî'nin hikmetlerine hikmetlerle karşılık veren; onun yolunu, sadık bir öğrencisi olarak devam ettirip şiirlerine nazireler söyleyen ve Yûnus'tan önce bu türün ilk şairleri arasında yer verilecek isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hakîm Süleyman Ata
- B) Şeyhoğlu Mustafâ
- C) Necâtî Beg
- D) Ahmedî
- E) Ali Şir Nevâî

11. Çağataycanın Köktürk ve Uygur Türkçesi ile müşterek Orta Asya Türkçesinin kaynaşmasıyla ortaya çıkan edebî bir dil olduğunu belirten Türkolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A. Vámbéry
- B) Wilhelm Radloff
- C) J. Eckmann
- D) Muharrem Ergin
- E) Ahmet Caferoğlu

12. Aşağıdakilerden hangisi Cem Sultan'ın etrafında toplanan şairlerden biridir?

- A) Aşkî
- B) Hafî
- C) Sarıca Kemâl
- D) Adnî
- E) Türâbî

13. "Garib-nâme" ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) En önemli özelliğinden biri, tercüme değil telif olmasıdır. Eser, hacimli olduğu için bazı beyitlerin aynen veya az çok değiştirilerek tekrar edildiği görülür.
- B) On bölümden meydana gelen eser, "fâilâtün fâilün" vezni ile yazılmıştır.
- C) Eserde, seyrek de olsa, Eski Türkçeden gelen bazı kelime ve ekler bulunur. Bunun yanında eser genelinde Arapça ve Farsça tamlamaların yoğunlaştığı ve dilin ağırlaştığı görülür.
- D) Tasavvufun Türkçe olarak en ince şekilde anlatıldığı bir eser olan Garîb-nâme, insân-ı kâmil olmayı öğütleyen, ahlaki, öğretici bir özellik taşır.
- E) 10613 beyitten meydana gelen ve gözleme dayanan bu mesnevi; sosyal yönü zengin, dinî, tasavvufî ve ahlaki bir eserdir.

14. Abdülvâsi Çelebi, eserinde İbrahim peygamberin hayatını anlatırken devrindeki hadiselerle de yer vermiş, böylece eserindeki monotonluğu kırdığı gibi, eserini de güncelleştirmiştir. Hz. İbrahim'in peygamber oluşunun ardından sözü Çelebi Mehmed ile Musa Çelebi'ye getiren şair, iki şehzade arasındaki mücadeleleri anlatmış ve Mehmed Çelebi'nin galibiyetine yer vermiştir. Ayrıca Hz. İbrahim'in şahsında yeri geldikçe Çelebi Mehmed'i anlatmıştır. Böylece tarihe ışık tutan bir belge de bırakan Abdülvâsi Çelebi, Ahmedî gibi bir eser yazmıştır. Eserin bu kısımları tarihimiz içinde gerçek vakalardır. Bu yönü ile "Âşıkpaşazâde Tarihi"nden önce iki şehzade arasındaki mücadeleyi ele alan ilk şair Abdülvâsi Çelebi'dir.

Yukarıda sözü edilen Abdülvâsi Çelebi'nin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Har-nâme
- B) Câmâsb-nâme
- C) Dânişmend-nâme
- D) Halîl-nâme
- E) Mi'râc-nâme

15. "Tarihî-destani-menkıbevi" mesneviler içerisinde değerlendirilebilecek konulardan biri de "Behrâm-ı Gûr hikâyeleri"dir. Nizâmî-i Gencevî'nin eseriyle klasik bir konu haline gelen bu hikâyeler, konusunu 420-438 yılları arasında İran'ı yönetmiş olan Sasanî hükümdarı V. Behrâm'ın anonimleşmiş halk hikâyelerinden almaktadır. Anadolu'da bilinen ilk örneği ise Aşkî tarafından yazılmıştır.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutb-nâme
- B) Heft Peyker
- C) Gazavât-nâme
- D) Düstûr-nâme
- E) İskender-nâme

16. Ömer ibni Mezîd tarafından yazılarak II. Murâd'a sunulan ilk nazire mecmuası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Câmî'ü'n-nezâ'ir
- B) Mecma'ü'n-nezâ'ir
- C) Metâli'ü'n-nezâ'ir
- D) Mecmu'atü'n-nezâ'ir
- E) Kenzü'l-küberâ

17. XV. yüzyılda yazılan ilk, Anadolu'da yazılan ikinci Hüsrev ü Şîrîn hikâyesi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Abdülvehhâb Hayâlî
- B) Ahmed Paşa
- C) Hüsrev-i Dihlevî
- D) Hamdullâh Hamdî
- E) Şeyhî

18. Yûnus tarzında şiirleri ile tanınan, ilahiler yazan bir şair olarak dikkat çeker. Bilinen eserleri, "Divan"ı ile "Müzekki'n-nüfûs"udur. Eserlerinde anlaşılır bir Türkçe kullanan sanatçının akıcı ve gönle hoş gelen, hece ve aruz ile yazdığı şiirleri vardır. Açık ve samimi bir dille kaleme aldığı "Müzekki'n-nüfûs"u özellikle dinî-tasavvufî terimler bakımından da önemli bir eserdir.

Yukarıda sözü edilen mutasavvîf şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemâl-i Halvetî
- B) İbrâhîm Tennûrî
- C) Eşrefoğlu Rûmî
- D) Kemâl Ümmî
- E) Dede Ömer-i Rûşenî

19. Türk edebiyatında "Leylâ vü Mecnûn" hikâyesini tam olarak nazmeden ilk şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ümmî İsâ
- B) Edirneli Şâhidî
- C) Hamdullâh Hamdî
- D) Ahmed-i Rıdvân
- E) Cemâlî

20. XV. yüzyılda manzum ve mensur her türde ve her konuda yazılmış pek çok eserle edebiyat iyice gelişerek bir yükselme devri başlamıştır. Şuara tezkirelerine alınmış olan ve -----'in "Mecmû'atü'n-nezâ'ir"i ile -----'in "Câmî'ü'n-nezâ'ir"inde şiirleri bulunan yüzlerce şairin, kaside ve gazel sahasında büyük bir gelişme sağladıkları açıkça görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) Eğirdirli Hacı Kemâl- Ömer bin Mezîd
- B) Ömer İbni Mezîd- Eğirdirli Hacı Kemâl
- C) Âşık Paşazâde- Kemal Paşazâde
- D) Abdülvâsi Çelebi- Süleyman Çelebi
- E) Kemal Paşazâde- Âşık Paşazâde

B Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
A	B	D	A	E	A	C	C	D	A	E	E	C	D	B	D	E	C	B	B

1. "Tarihî-destani-menkıbevi" mesneviler içerisinde değerlendirilebilecek konulardan biri de "Behrâm-ı Gûr hikâyeleri"dir. Nizâmî-i Gencevî'nin eseriyle klasik bir konu haline gelen bu hikâyeler, konusunu 420-438 yılları arasında İran'ı yönetmiş olan Sasanî hükümdarı V. Behrâm'ın anonimleşmiş halk hikâyelerinden almaktadır. Anadolu'da bilinen ilk örneği ise Aşkı tarafından yazılmıştır.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutb-nâme
B) Gazavât-nâme
C) İskender-nâme
D) Heft Peyker
E) Düstûr-nâme
2. Hz. Peygamber'in hayatı etrafında oluşturulan, Türklere has olan ve ilk defa XIV. yüzyılda Ahmedî tarafından kaleme alınan nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mevlid
B) Miraciye
C) Hilye
D) Siyer-i Nebî
E) Naat

3. XV. yüzyılda manzum ve mensur her türde ve her konuda yazılmış pek çok eserle edebiyat iyice gelişerek bir yükselme devri başlamıştır. Şuara tezkirelerine alınmış olan ve -----'in "Mecmû'atü'n-nezâ'ir"i ile -----'in "Câmi'ü'n-nezâ'ir"inde şiirleri bulunan yüzlerce şairin, kaside ve gazel sahasında büyük bir gelişme sağladıkları açıkça görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) Kemal Paşazâde- Âşık Paşazâde
B) Abdülvâsi Çelebi- Süleyman Çelebi
C) Ömer İbni Mezîd- Eğirdirli Hacı Kemâl
D) Âşık Paşazâde- Kemal Paşazâde
E) Eğirdirli Hacı Kemâl- Ömer bin Mezîd

4. XV. yüzyılda yazılan ilk, Anadolu'da yazılan ikinci Hüsrev ü Şîrîn hikâyesi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Ahmed Paşa
B) Hüsrev-i Dihlevî
C) Şeyhî
D) Hamdullâh Hamdî
E) Abdülvehhâb Hayâlî

5. Osmanlı'da ilk şiir söyleyen padişah ve kullandığı mahlası aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) Kanunî- Muhibbî
B) Fatih- Avnî
C) II. Murâd- Murâdî
D) II. Bayezid- Adlî
E) Şehzade Korkut- Harimî

6. Aşağıdakilerden hangisi nazire yazan şairler için kullanılan ifadelerden biridir?

- A) Nazîre-perest
B) Nazîre-pesendîde
C) Nazîre-perver
D) Nazîre-pesend
E) Nazîre-perdâz

7. Ömer ibni Mezîd tarafından yazılarak II. Murâd'a sunulan ilk nazire mecmuası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Câmi'ü'n-nezâ'ir
B) Mecmu'atü'n-nezâ'ir
C) Mecma'ü'n-nezâ'ir
D) Metâlî'ü'n-nezâ'ir
E) Kenzü'l-küberâ

8. Aşağıdakilerden hangisi Cem Sultan'ın etrafında toplanan şairlerden biridir?

- A) Haff
- B) Türâbî
- C) Sarıca Kemâl
- D) Aşkî
- E) Adnî

9. Şiirine, devrindeki hadiseleri sokan şair, halk psikolojisine önem verir. Böylece yaşadığı hayattan yansımalar ve gözlemler, şiir olarak en güzel şekilde dile getirilir. Katırının ölümü üzerine yazdığı "Mersiye-i Ester" başlıklı şiiri, onun hayata ve halka bağlı yönünü en iyi şekilde ortaya koymaktadır. Sözleri basit, kolay söylenebilir gibi görünse de, onun şiirinde halk düşüncesine dayalı bir derinlik, millî kültüre bağlı bir genişlik ve hayattan aldığı bir canlılık vardır. Bu sebeple pek çok beyti seh-i mümteni olarak karşımıza çıkar. Tek eseri Divan'ıdır. Bu eser, Ali Nihad Tarlan'ın neşrine göre bir önsöz ile başlamaktadır. Bugünkü bilgilere göre, Batı Türk edebiyatında divanında dîbâce (önsöz) yazan ilk şairdir.

Yukarıda sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karamanlı Aynî
- B) Haff
- C) Hamdullah Hamdî
- D) Necâtî Bey
- E) Karamanlı Nizâmî

10. Çağataycanın Köktürk ve Uygur Türkçesi ile müşterek Orta Asya Türkçesinin kaynaşmasıyla ortaya çıkan edebî bir dil olduğunu belirten Türkolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) A. Vámbéry
- B) Ahmet Caferoğlu
- C) J. Eckmann
- D) Muharrem Ergin
- E) Wilhelm Radloff

11. XV. yüzyıl mesnevîleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Uzun mevzular ile hikâyelerin yazımında kullanılan mesnevîlerde, aruzun uzun kalıpları kullanılmıştır.
- B) Halk tipi mesnevîlere nazaran aşk konulu mesnevîlerin ön plana çıkması bu dönemi nicelik ve nitelik bakımından önemli bir konuma getirmiştir.
- C) En çok tercih edilen vezinler "mefâilün mefâilün feülün" kalıbı ile "fâilâtün fâilâtün fâilün" kalıbı olmuştur.
- D) Klasik şairler, konuların işlenişinde, vakaların anlatımında, yaptıkları tasvirlerde, dilin kullanımında ve eserlerin üslubunda kendilerine has bir tarzı yakalama, kullanılmamış anlamları bulma amacını daima göz önünde bulundurmışlardır.
- E) Dilin kullanımı, üslubun teşekkülü, veznin tatbiki, kafiye'nin oluşumu, edebî sanatlar ve tasvirlerin yansıtılması önceki asra göre daha başarılı ve yetkindir.

12. "Garib-nâme" ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) En önemli özelliğinden biri, tercüme değil telif olmasıdır. Eser, hacimli olduğu için bazı beyitlerin aynen veya az çok değiştirilerek tekrar edildiği görülür.
- B) Eserde, seyrek de olsa, Eski Türkçeden gelen bazı kelime ve ekler bulunur. Bunun yanında eser genelinde Arapça ve Farsça tamlamaların yoğunlaştığı ve dilin ağırlaştığı görülür.
- C) 10613 beyitten meydana gelen ve gözleme dayanan bu mesnevî; sosyal yönü zengin, dinî, tasavvufî ve ahlaki bir eserdir.
- D) Tasavvufun Türkçe olarak en ince şekilde anlatıldığı bir eser olan Garib-nâme, insân-ı kâmil olmayı öğütleyen, ahlaki, öğretici bir özellik taşır.
- E) On bölümden meydana gelen eser, "fâilâtün fâilâtün fâilün" vezni ile yazılmıştır.

13. Nazire geleneği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İkinci şiiri yazan şairin birinci şairi söylemiş, eda ve konuda geçmemesi gerekir.
- B) Nazire yazan kimi şairler, hangi şairin şiirini tanzir ettiklerini, genellikle makta beytinde zikrederler. Bu da Eski Türk edebiyatında XVI. yüzyıldan sonra görülmeye başlar.
- C) Nazireler; kafiyeleri veya kafiye ve redifleri aynı olan, aynı vezin ve konuda yazılan, çoklukla gazel ve kasidelerde görülen benzer şiirlerdir.
- D) Nazireye "cevap" da denilir. Cevabın aynı dilde ve şivede olması gerekir.
- E) Bir şair bazen kendi yazdığı şiirine de nazire yazabilir. Bu durum şairin şiirde ilerlemesi ve ele aldığı konuyu daha da ileri seviyeye götürmesi ve genişletmesi demektir.

14. Türk edebiyatında "Leylâ vü Mecnûn" hikâyesini tam olarak nazmeden ilk şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cemâlî
- B) Ümmî İsâ
- C) Ahmed-i Rıdvân
- D) Edirneli Şâhidî
- E) Hamdullâh Hamdî

- 15. Abdülvâsi Çelebi, eserinde İbrahim peygamberin hayatını anlatırken devrindeki hadiselerle de yer vermiş, böylece eserindeki monotonluğu kırdığı gibi, eserini de güncelleştirmiştir. Hz. İbrahim'in peygamber oluşunun ardından sözü Çelebi Mehmed ile Musa Çelebi'ye getiren şair, iki şehzade arasındaki mücadeleleri anlatmış ve Mehmed Çelebi'nin galibiyetine yer vermiştir. Ayrıca Hz. İbrahim'in şahsında yeri geldikçe Çelebi Mehmed'i anlatmıştır. Böylece tarihe ışık tutan bir belge de bırakan Abdülvâsi Çelebi, Ahmedî gibi bir eser yazmıştır. Eserin bu kısımları tarihimiz içinde gerçek vakalardır. Bu yönü ile "Aşıkpaşazâde Tarihi"nden önce iki şehzade arasındaki mücadeleyi ele alan ilk şair Abdülvâsi Çelebi'dir.**

Yukarıda sözü edilen Abdülvâsi Çelebi'nin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Câmâsb-nâme
- B) Har-nâme
- C) Mi'râc-nâme
- D) Dânişmend-nâme
- E) Halîl-nâme

- 16. Yunus tarzında şiirleri ile tanınan, ilahiler yazan bir şair olarak dikkat çeker. Bilinen eserleri, "Divan"ı ile "Müzekki'n-nüfûs"udur. Eserlerinde anlaşılır bir Türkçe kullanan sanatçının akıcı ve gönle hoş gelen, hece ve aruz ile yazdığı şiirleri vardır. Açık ve samimi bir dille kaleme aldığı "Müzekki'n-nüfûs"u özellikle dinî-tasavvufî terimler bakımından da önemli bir eserdir.**

Yukarıda sözü edilen mutasavvıf şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İbrâhîm Tennûrî
- B) Kemâl Ümmî
- C) Dede Ömer-i Rûşenî
- D) Eşrefoğlu Rûmî
- E) Cemâl-i Halvetî

17. XV. yüzyılda Azerî sahasında, Nesîmî ile Fuzûlî arasında yetişen şairlerin en önemlisidir. Divan'ı ele geçmemiştir. Fuad Köprülü, 42 şiirini yayımlamıştır. Fuzûlî, onun bir müseddesine nazire yazmış ve bir gazelini tahmis etmiştir. Şiirlerinden Şîî olduğu ve Hurûflîğe meyli bulunduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bursalı Celîlî
- B) Hamîdî
- C) Hakîkî
- D) Hatâî
- E) Habîbî

18. Ahmed Paşa ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Şiirlerini temiz, açık, akıcı ve anlaşılır bir Türkçe ile söyleyen Ahmed Paşa'nın, ahenkli ve zarif bir üslubu vardır.
- B) Bir söylenti üzerine hapse atılmış, meşhur "Kerem Kasidesi"ni yazarak Fâtih'e kendini affettirmiştir.
- C) "Câmi'ü'n-nezâ'ir"de şiirlerine en çok yer verilen şairlerin başında gelir.
- D) Arapça, Farsça şiirlerin yanında Rumca da gazel yazmıştır.
- E) Ahmed Paşa'nın Türkçe, Arapça, Farsça Divan'ları vardır.

19. Ahmedî'nin en önemli eseri olan -----, edebiyatımızda bu konuda yazılan mesnevilerin ilk ve en başarılı örneğidir. Eserin aslı Firdevsî'ye dayanmakla birlikte, asıl yazarı -----'dir. Ahmedî eseri kendine göre ele almış, yaptığı eklemelerle mesneviyi telif duruma getirmiştir. Makedonyalı Büyük İskender'in Doğu ülkelerine yaptığı seferler ve fetihler efsaneleştirilerek anlatılmıştır. Eser, ----- ve "Tevârih-i Âl-i Osmân" bölümleri ile ayrı bir önem taşır. Eserde "Tevârih-i Al-i Osman" dışındaki bu bölümle Türk edebiyatında bu türün Ahmedî ile ortaya çıktığı görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) İskender-nâme- Nizâmî- Mevlid
- B) İskender-nâme- Attar- Naat
- C) İskender-nâme- Nizâmî- Münacaat
- D) İskender-nâme- Nizâmî- Methiye
- E) İskender-nâme- Attar- Tevhid

20. Ahmed-i Yesevî'nin hikmetlerine hikmetlerle karşılık veren; onun yolunu, sadık bir öğrencisi olarak devam ettirip şiirlerine nazireler söyleyen ve Yûnus'tan önce bu türün **ilk** şairleri arasında yer verilecek isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Şir Nevâî
- B) Şeyhoğlu Mustafâ
- C) Hakîm Süleyman Ata
- D) Ahmedî
- E) Necâfî Beg

C Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	A	C	C	C	E	B	B	D	B	A	B	A	D	E	D	E	E	A	C

1. Türk edebiyatında "Leylâ vü Mecnûn" hikâyesini tam olarak nazmeden ilk şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmed-i Rıdvân
- B) Cemâlî
- C) Hamdullâh Hamdî
- D) Ümmî İsâ
- E) Edirneli Şâhidî

2. Ahmedî'nin en önemli eseri olan -----, edebiyatımızda bu konuda yazılan mesnevilerin ilk ve en başarılı örneğidir. Eserin aslı Firdevsî'ye dayanmakla birlikte, asıl yazarı -----'dir. Ahmedî eseri kendine göre ele almış, yaptığı eklemelerle mesneviyi telif duruma getirmiştir. Makedonyalı Büyük İskender'in Doğu ülkelerine yaptığı seferler ve fetihler efsaneleştirilerek anlatılmıştır. Eser, ----- ve "Tevârih-i Âl-i Osmân" bölümleri ile ayrı bir önem taşır. Eserde "Tevârih-i Al-i Osman" dışındaki bu bölümle Türk edebiyatında bu türün Ahmedî ile ortaya çıktığı görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) İskender-nâme- Nizâmî- Mûnacaat
- B) İskerder-nâme- Nizâmî- Mevlid
- C) İskender-nâme- Attar- Tevhid
- D) İskender-nâme- Nizâmî- Methiye
- E) İskender-nâme- Attar- Naat

3. Aşağıdakilerden hangisi nazire yazan şairler için kullanılan ifadelerden biridir?

- A) Nazîre-perdâz
- B) Nazîre-perest
- C) Nazîre-pesend
- D) Nazîre-perver
- E) Nazîre-pesendîde

4. XV. yüzyıl mesnevîleri ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) En çok tercih edilen vezinler "mefâîlün mefâîlün feûlün" kalıbı ile "fâilâtün fâilâtün fâilün" kalıbı olmuştur.
- B) Dilin kullanımı, üslubun teşekkülü, veznin tatbiki, kafiye'nin oluşumu, edebî sanatlar ve tasvirlerin yansıtılması önceki asra göre daha başarılı ve yetkindir.
- C) Halk tipi mesnevîlere nazaran aşk konulu mesnevîlerin ön plana çıkması bu dönemi nicelik ve nitelik bakımından önemli bir konuma getirmiştir.
- D) Uzun mevzular ile hikâyelerin yazımında kullanılan mesnevîlerde, aruzun uzun kalıpları kullanılmıştır.
- E) Klasik şairler, konuların işlenişinde, vakaların anlatımında, yaptıkları tasvirlerde, dilin kullanımında ve eserlerin üslubunda kendilerine has bir tarzı yakalama, kullanılmamış anlamları bulma amacını daima göz önünde bulundurmışlardır.

5. Abdülvâsi Çelebi, eserinde İbrahim peygamberin hayatını anlatırken devrindeki hadiselerle de yer vermiş, böylece eserindeki monotonluğu kırdığı gibi, eserini de güncelleştirmiştir. Hz. İbrahim'in peygamber oluşunun ardından sözü Çelebi Mehmed ile Musa Çelebi'ye getiren şair, iki şehzade arasındaki mücadeleyi anlatmış ve Mehmed Çelebi'nin galibiyetine yer vermiştir. Ayrıca Hz. İbrahim'in şahsında yeri geldikçe Çelebi Mehmed'i anlatmıştır. Böylece tarihe ışık tutan bir belge de bırakan Abdülvâsi Çelebi, Ahmedî gibi bir eser yazmıştır. Eserin bu kısımları tarihimiz içinde gerçek vakalardır. Bu yönü ile "Âşıkpaşazâde Tarihi"nden önce iki şehzade arasındaki mücadeleyi ele alan ilk şair Abdülvâsi Çelebi'dir.

Yukarıda sözü edilen Abdülvâsi Çelebi'nin eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Har-nâme
- B) Halîl-nâme
- C) Dânişmend-nâme
- D) Mi'râc-nâme
- E) Câmâsb-nâme

6. Şiirine, devrindeki hadiseleri sokan şair, halk psikolojisine önem verir. Böylece yaşadığı hayattan yansımalar ve gözlemler, şiir olarak en güzel şekilde dile getirilir. Katırının ölümü üzerine yazdığı "Mersiye-i Ester" başlıklı şiiri, onun hayata ve halka bağlı yönünü en iyi şekilde ortaya koymaktadır. Sözleri basit, kolay söylenebilir gibi görünse de, onun şiirinde halk düşüncesine dayalı bir derinlik, millî kültüre bağlı bir genişlik ve hayattan aldığı bir canlılık vardır. Bu sebeple pek çok beyti seh-i mümteni olarak karşımıza çıkar. Tek eseri Divan'ıdır. Bu eser, Ali Nihad Tarlan'ın neşrine göre bir önsöz ile başlamaktadır. Bugünkü bilgilere göre, Batı Türk edebiyatında divanında dîbâce (önsöz) yazan ilk şairdir.

Yukarıda sözü edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necâtî Bey
- B) Haff
- C) Karamanlı Nizâmî
- D) Hamdullah Hamdî
- E) Karamanlı Aynî

7. Nazire geleneği ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) İkinci şiiri yazan şairin birinci şairi söylemiş, eda ve konuda geçmemesi gerekir.
- B) Bir şair bazen kendi yazdığı şiirine de nazire yazabilir. Bu durum şairin şiirde ilerlemesi ve ele aldığı konuyu daha da ileri seviyeye götürmesi ve genişletmesi demektir.
- C) Nazireler; kafiyeleri veya kafiye ve redifleri aynı olan, aynı vezin ve konuda yazılan, çoklukla gazel ve kasidelerde görülen benzer şiirlerdir.
- D) Nazireye "cevap" da denilir. Cevabın aynı dilde ve şivede olması gerekir.
- E) Nazire yazan kimi şairler, hangi şairin şiirini tanzir ettiklerini, genellikle makta beytinde zikrederler. Bu da Eski Türk edebiyatında XVI. yüzyıldan sonra görülmeye başlar.

8. XV. yüzyılda yazılan **ilk**, Anadolu'da yazılan **ikinci** Hüsrev ü Şîrîn hikâyesi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Ahmed Paşa
- B) Şeyhî
- C) Hüsrev-i Dihlevî
- D) Hamdullâh Hamdî
- E) Abdülvehhâb Hayâlî

9. "Garib-nâme" ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Tasavvufun Türkçe olarak en ince şekilde anlatıldığı bir eser olan Garib-nâme, insân-ı kâmil olmayı öğütleyen, ahlaki, öğretici bir özellik taşır.
- B) On bölümden meydana gelen eser, "fâilâtün fâilün" vezni ile yazılmıştır.
- C) 10613 beyitten meydana gelen ve gözleme dayanan bu mesnevi; sosyal yönü zengin, dinî, tasavvufî ve ahlaki bir eserdir.
- D) Eserde, seyrek de olsa, Eski Türkçeden gelen bazı kelime ve ekler bulunur. Bunun yanında eser genelinde Arapça ve Farsça tamlamaların yoğunlaştığı ve dilin ağırlaştığı görülür.
- E) En önemli özelliğinden biri, tercüme değil telif olmasıdır. Eser, hacimli olduğu için bazı beyitlerin aynen veya az çok değiştirilerek tekrar edildiği görülür.

10. XV. yüzyılda Azerî sahasında, Nesîmî ile Fuzûlî arasında yetişen şairlerin en önemlisidir. Divan'ı ele geçmemiştir. Fuad Köprülü, 42 şiirini yayımlamıştır. Fuzûlî, onun bir müseddesine nazire yazmış ve bir gazelini tahmis etmiştir. Şiirlerinden Şîî olduğu ve Hurûfliğe meyli bulunduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hakîkî
- B) Hatâ'î
- C) Bursalı Celîlî
- D) Habîbî
- E) Hamîdî

11. Ahmed Paşa ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi **yanlıştır**?

- A) "Câmi'ü'n-nezâ'ir"de şiirlerine en çok yer verilen şairlerin başında gelir.
- B) Arapça, Farsça şiirlerin yanında Rumca da gazel yazmıştır.
- C) Ahmed Paşa'nın Türkçe, Arapça, Farsça Divan'ları vardır.
- D) Şiirlerini temiz, açık, akıcı ve anlaşılır bir Türkçe ile söyleyen Ahmed Paşa'nın, ahenkli ve zarif bir üslubu vardır.
- E) Bir söylenti üzerine hapse atılmış, meşhur "Kerem Kasidesi"ni yazarak Fâtih'e kendini affettirmiştir.

12. Osmanlı'da **ilk** şiir söyleyen padişah ve kullandığı mahlası aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru olarak verilmiştir?

- A) II. Bayezid- Adlî
- B) Kanunî- Muhibbî
- C) Fatih- Avnî
- D) II. Murâd- Murâdî
- E) Şehzade Korkut- Harimî

13. Çağataycanın Köktürk ve Uygur Türkçesi ile müşterek Orta Asya Türkçesinin kaynaşmasıyla ortaya çıkan edebî bir dil olduğunu belirten Türkolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Wilhelm Radloff
- B) J. Eckmann
- C) Muharrem Ergin
- D) A. Vámbéry
- E) Ahmet Caferoğlu

14. Ahmed-i Yesevî'nin hikmetlerine hikmetlerle karşılık veren; onun yolunu, sadık bir öğrencisi olarak devam ettirip şiirlerine nazireler söyleyen ve Yûnus'tan önce bu türün **ilk** şairleri arasında yer verilecek isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmedî
- B) Necâtî Beg
- C) Hakîm Süleyman Ata
- D) Şeyhoğlu Mustafâ
- E) Ali Şir Nevâî

15. Hz. Peygamber'in hayatı etrafında oluşturulan, Türklere has olan ve **ilk defa** XIV. yüzyılda Ahmedî tarafından kaleme alınan nazım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hilye
- B) Miraciye
- C) Naat
- D) Siyer-i Nebî
- E) Mevlid

16. "Tarihî-destani-menkıbevi" mesneviler içerisinde değerlendirilebilecek konulardan biri de "Behrâm-ı Gûr hikâyeleri"dir. Nizâmî-i Gencevî'nin eseriyle klasik bir konu haline gelen bu hikâyeler, konusunu 420-438 yılları arasında İran'ı yönetmiş olan Sasanî hükümdarı V. Behrâm'ın anonimleşmiş halk hikâyelerinden almaktadır. Anadolu'da bilinen ilk örneği ise Aşkî tarafından yazılmıştır.

Yukarıda sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutb-nâme
- B) İskender-nâme
- C) Heft Peyker
- D) Düstûr-nâme
- E) Gazavât-nâme

17. Ömer ibni Mezîd tarafından yazılarak II. Murâd'a sunulan ilk nazire mecmuası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mecma'ü'n-nezâ'ir
- B) Metâli'ü'n-nezâ'ir
- C) Mecmu'atü'n-nezâ'ir
- D) Kenzû'l-küberâ
- E) Câmî'ü'n-nezâ'ir

18. Yûnus tarzında şiirleri ile tanınan, ilahiler yazan bir şair olarak dikkat çeker. Bilinen eserleri, "Divan"ı ile "Müzekki'n-nüfûs"udur. Eserlerinde anlaşılır bir Türkçe kullanan sanatçının akıcı ve gönle hoş gelen, hece ve aruz ile yazdığı şiirleri vardır. Açık ve samimi bir dille kaleme aldığı "Müzekki'n-nüfûs"u özellikle dinî-tasavvufî terimler bakımından da önemli bir eserdir.

Yukarıda sözü edilen mutasavvif şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kemâl Ümmî
- B) İbrâhîm Tennûrî
- C) Dede Ömer-i Rûşenî
- D) Cemâl-i Halvetî
- E) Eşrefoğlu Rûmî

19. Aşağıdakilerden hangisi Cem Sultan'ın etrafında toplanan şairlerden biridir?

- A) Tûrâbî
- B) Haffî
- C) Adnî
- D) Aşkî
- E) Sarıca Kemâl

20. XV. yüzyılda manzum ve mensur her türde ve her konuda yazılmış pek çok eserle edebiyat iyice gelişerek bir yükselme devri başlamıştır. Şuara tezkirelerine alınmış olan ve -----'in "Mecmû'atü'n-nezâ'ir"i ile -----'in "Câmî'ü'n-nezâ'ir"inde şiirleri bulunan yüzlerce şairin, kaside ve gazel sahasında büyük bir gelişme sağladıkları açıkça görülür.

Yukarıdaki parçada boş bırakılan yerleri aşağıdakilerden hangisi sırasıyla ve doğru olarak tamamlar?

- A) Abdülvâsi Çelebi- Süleyman Çelebi
- B) Ömer İbni Mezîd- Eğirdirli Hacı Kemâl
- C) Âşık Paşazâde- Kemal Paşazâde
- D) Eğirdirli Hacı Kemâl- Ömer bin Mezîd
- E) Kemal Paşazâde- Âşık Paşazâde

D Grubu Cevap Anahtarı																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
E	B	A	D	B	A	A	B	D	D	C	D	E	C	E	C	C	E	A	B